

## Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler <sup>1</sup>

1 – 7 Mayıs 2025

### Yapım ve kira yardımı arttırıldı

**Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İstanbul'daki kentsel dönüşüm projelerinde hak sahiplerine sağlanan yapım yardımları ve kiracılara verilen yardım artırıldı.**

İstanbul'da yürütülen kentsel dönüşüm uygulamaları kapsamında, hak sahiplerine sağlanan yapım yardımlarında artışa gidildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan yeni karar ile destek miktarları güncellendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre, daha önce 700 bin TL olan yapım yardımı 875 bin TL'ye, 350 bin TL olan destek 437 bin 500 TL'ye yükseltildi. En yüksek destek tutarı ise 1 milyon 400 bin TL'den 1 milyon 750 bin TL'ye çıkarıldı. Kiracılara sağlanan 100 bin TL'lik yardım da 125 bin TL olarak yeniden belirlendi.

Kararda ayrıca, bu düzenlemenin yürürlüğe girmesinden önce imzalanan sözleşmelerde, eski yardım miktarlarının geçerli olacağı belirtildi.<sup>2</sup>

### Mısır ithalatında 1 milyon tonluk tarife kontenjanı açıldı

**Mısır ithalatında, 31 Temmuz 2025'e kadar kullanılmak üzere 1 milyon tonluk tarife kontenjanı uygulanacak.**

Konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan "Mısır İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlandı.

Bakanlıktan konuya ilişkin yapılan açıklamaya göre, piyasaların doğru yönlendirilerek spekülasyon fiyatların önlenmesi, temel gıda ürünlerinde arz güvenliğinin sağlanması ve ülkenin ihtiyacının yerli üretimin teşviki yoluyla karşılanabilmesi amacıyla, üretici ve tüketici refahı birlikte değerlendirilerek ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli biçimde ticaret politikası araçları da kullanılarak gerekli tedbirler alınıyor.

Bu çerçevede, Tarım ve Orman Bakanlığının talebi üzerine, vatandaşların temel tüketim maddelerinden, başta kanatlı eti ve kırmızı et üretiminde kritik öneme sahip bir girdi olan, hayvan

<sup>1</sup> Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

<sup>2</sup> Cumhurbaşkanlığı Kararı, Karar Sayısı: 9768, Resmi Gazete, Sayı: 32887, 1 Mayıs 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/05/20250501-2.pdf>

yeminin yanı sıra diğer muhtelif gıda ürünlerinin imalinde de kullanılan ve geçen yıl üretiminde önemli düşüş yaşanan mısırdaki sağlanan arz-talep dengesinin ve fiyat istikrarının hasat dönemine kadar devam ettirilebilmesi amacıyla, dünya fiyatlarında yaşanan yükseliş eğilimi de dikkate alınarak yerli mısır üretiminin tüketimi karşılamada yetersiz kaldığı miktarın 1 milyon tonluk kısmı için 31 Temmuz'a kadar kullanılmak üzere tarife kontenjanı açıldı. Bu tarihe kadar gümrük vergisi yüzde 0 olarak uygulanacak.

Sınırlı miktarda ürüne yönelik ithalata imkan tanıyan bu uygulama, yerli mısır üreticilerinin korunmasını teminen, ürünün hasat dönemi başlamadan önce, 1 Ağustos 2025 itibarıyla sona erecek. Söz konusu tarihten sonra mısır ithalatında gümrük vergisinin yüzde 130 olarak uygulanmasına devam edilecek.

Tarife kontenjanı kapsamında ithalattan adil bir şekilde faydalanılabilmesi amacıyla bir kullanıcı tarafından tek seferde en fazla 8 bin ton ithalat gerçekleştirilebilecek. Aynı ithalatçının tarife kontenjanı kapsamında tekrar ithalat yapılabilmesi için 7 gün beklemesi gerekecek.

Ticaret Bakanlığı, başta Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar ile istişare halinde, piyasada oluşan arz, talep ve fiyat düzeyini yakından takip ederek, gerekli düzenlemeleri zamanında hayata geçirmeye devam edecek.

İlgili kararlar 2 Mayıs 2025 itibarıyla yürürlüğe girecek.

Öte yandan, "İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair" Cumhurbaşkanlığı Kararı da Resmi Gazete'de yayımlandı.<sup>3</sup>

## Merkez Bankası'ndan TL'ye geçişi teşvik edici yeni adımlar

**Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Türk lirasına geçişi teşvik etmek ve finansal istikrarı güçlendirmek amacıyla, zorunlu karşılık oranlarını artırarak, ihracat döviz gelirlerinin dönüşümünü teşvik eden bir dizi yeni düzenleme açıkladı.**

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Türk lirasına geçişi teşvik etmek ve finansal istikrarı güçlendirmek amacıyla makroihtiyati çerçevede bir dizi yeni düzenlemeye gitti. Açıklanan kararlar, zorunlu karşılık oranlarından faiz uygulamalarına, ihracat döviz gelirlerinin dönüşümüne kadar geniş bir alanı kapsıyor. Alınan kararlar doğrultusunda, yabancı para mevduatları için zorunlu karşılık oranları tüm vadelerde 200 baz puan artırıldı.

Ayrıca yurt içi yerleşiklerle yapılan, 1 yıla kadar vadeye sahip yabancı para cinsi repo işlemlerinden sağlanan fonlar için zorunlu karşılık oranı 400 baz puan artırıldı. Bu işlemlerde karşılık hesaplamasına dair yöntemde de değişikliğe gidildi. Söz konusu düzenlemeyle, kısa vadeli döviz cinsi kaynaklara dayalı finansman yapısının sınırlandırılması amaçlanıyor. TL mevduatların bankacılık sistemindeki ağırlığının artırılması hedefi doğrultusunda, tüzel kişilere ait TL mevduat payı yüzde 60'ın altında olan bankalara yönelik yeni bir yükümlülük getirildi. Bu kapsamda, ilgili bankalardan her ay söz konusu payı 0,3 puan artırmaları bekleniyor.

<sup>3</sup> Ticaret Bakanlığından: Mısır İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ Resmi Gazete, Sayı: 32887, 1 Mayıs 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/05/20250501-27.htm>

Öte yandan, TL mevduat için tesis edilen zorunlu karşılıklara uygulanan faiz ve telafi oranlarında da değişikliğe gidildi. TCMB ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinin yüzde 84'ü oranında yapılan ödeme oranı, yüzde 86'ya yükseltildi. Bu artış, TL cinsinden kaynaklara olan ilgiyi artırmayı hedefliyor.

### **İhracat gelirlerinde satış oranı 31 Temmuz'a kadar yüzde 35 olacak**

İhracat gelirlerinin yurda getirilmesinde de yeni bir düzenleme yapıldı. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın kararıyla, İhracat Genelgesi'nde değişiklik yapılarak ihracat bedellerinin TCMB'ye satılması gereken asgari oran, 31 Temmuz 2025 tarihine kadar yüzde 35 olarak belirlendi. Böylece, ihracat dövizlerinin daha yüksek bir oranının ülke içinde kalması sağlanacak.

Son olarak, firmaların ihracat dövizlerini TL'ye dönüştürmesini teşvik etmeye yönelik uygulama kapsamında sağlanan döviz dönüşüm desteği oranı da artırıldı. Mevcut destek oranı, 31 Temmuz 2025'e kadar yüzde 3 olarak uygulanacak.<sup>4</sup>

### **EPDK'dan bazı hatlar için tarife değişikliği**

**Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Petrol Ofisi AŞ'nin Antalya'nın Konyaaltı ilçesinde faaliyet gösteren terminalinin depolama ve iletim hizmet tarifelerinde değişikliğe gitti.**

Konuyla ilgili Kurul kararları, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı.

Buna göre, Petrol Ofisi AŞ'nin Antalya Terminali'nde güncellenen tarife kapsamında günlük depolama hizmet bedelleri metre-küp başına, benzin için 2,81 lira, motorin için 3,08 lira ve havacılık yakıtı türleri için 2,90 lira olarak belirlendi.

Deniz, kara ve boru hattı yoluyla teslim alma ve teslim etme hizmet bedelleri ise metre-küp başına benzin için 84,16 lira, motorin için 93,57 lira ve havacılık yakıtları için 88,59 lira seviyesinde tespit edildi.

Tarifelerde herhangi bir indirim uygulanmayacak. Ayrıca, kapasite kiralama taleplerinin ürün bazında en az 180 gün süreli olması şartı getirildi.

Öte yandan, söz konusu terminalin iletim hizmetlerinde de güncellemeye gidildi. Bu doğrultuda, Şamandıra-Petrol Ofisi Tesisi ile Petrol Ofisi Tesisi-diğer tesisler iletim fiyatı, benzin, motorin ve havacılık yakıtı türleri için 22 lira olarak belirlendi.

Şamandıra ile diğer tesisler arasındaki iletim fiyatı da metre-küp başına benzin, motorin ve havacılık türleri için 25 lira, ANT Boru Hattı bağlantısı üzerinden sağlanan iletim hizmeti ise sadece havacılık yakıtları için 28,5 lira olarak belirlendi.

En az 1 yıllık depolama sözleşmesi bulunan kullanıcılar için Şamandıra-Petrol Ofisi Tesisi ve diğer tesisler arasındaki iletim bedeli uygulanmayacak. Ayrıca, en az 1 yıllık iletim sözleşmesi yapılması durumunda,

<sup>4</sup> Makroihtiyati Çerçeveye İlişkin Basın Duyurusu, TCMB, Sayı: 2025-30, 3 Mayıs 2025, <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2025/DUY2025-30>

Şamandıra ile diğer tesisler arasındaki iletim hizmetinde 130 bin metreküp ve üzeri için yüzde 20, 250 bin metreküp ve üzeri için ise yüzde 45 indirim sağlanacak.<sup>5</sup>

## Mera alanlarının tahsis amacının değiştirilmesi düzenlemesi

### Mera alanlarının tahsis amacının değiştirilmesini düzenleyen yönetmelikte değişiklik yapıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Mera Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu hükümlerine göre, söz konusu kaynak ve doğal mineralli sular için zaruri olan alanların tahsis amacı değişiklik koşullarında düzenlemeye gidildi.

Anılan kanun kapsamında, arama izni talebinde büyükşehir belediyesi olan illerde valilik yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idareleri arama ruhsatı, arama projesi, 1/1000 veya 1/5000 ölçekli harita, arama yapılacak alanın koordinat değerli alan hesabı, vaziyet planı, Komisyonca istenecek diğer bilgi ve belgeleri ekleyerek bu alanlarda arama yapılabilmesi için Komisyondan izin talep edecek. Taleplere arama süresince ot kayıp bedeli ve geri dönüşüm projesi ve teminat bedeli alınması şartıyla valilikçe izin verilebilecek.

Jeotermal kaynak işletme ruhsatının; elektrik enerjisi üretimi amaçlı olması halinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca (EPDK) düzenlenmiş "önlisans" veya "lisans" belgesini, termal turizm amaçlı olması halinde Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüş yazısı Komisyona sunulacak. Valilikçe tahsis amacı değişikliği uygun görüldüğü takdirde Hazine adına tescil öncesi Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) olumlu veya gerekli değildir belgesi, ot bedeli yatırıldığına dair belge, mera geri dönüşüm projesi ve teminat bedelinin yatırıldığına dair dekont Komisyona iletilecek.

Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi üzerine Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi veya turizm merkezi olarak sınırları tespit ve ilan edilen yerlerin tahsis amacı değişikliğinde, talep edilen yerin kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi veya turizm merkezi olarak ilan edildiğine dair bilgi ve belgeler, 1/5000 veya 1/25000 ölçekli harita, koordinat değerli alan hesabıyla Komisyona başvurulacak.

Valilikçe tahsis amacı değişikliği uygun görüldüğü takdirde "sadece turizm amaçlı kullanılabilir ve şerh kaldırılmadığı sürece araziye fiili müdahale edilmez" ibaresiyle Hazine adına, vakıf meraları ise vakıf adına şerhli olarak tescil edilecek.

EPDK'nin talebi üzerine, elektrik ve doğalgaz piyasası faaliyetleri ile petrol iletim faaliyetleri için gerekli bulunan mera, yaylak ve kışlakların zorunlu hallerde ilgili müdürlük veya Genel Müdürlükten yatırım projesi, gerekçeli rapor, önlisans veya lisans, talep edilen alanın 1/5000 ölçekli harita üzerine işlenmiş vaziyet planı ve komisyonca istenecek diğer bilgi ve belgeler ile tahsis amacı değişikliği yapılabilecek.

<sup>5</sup> Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: Kurul Kararı, Karar No: 13487, Resmî Gazete, Sayı: 32889, 3 Mayıs 2025, <https://resmigazete.gov.tr/03.05.2025>

Rüzgar enerji santralleri/güneş enerji santrallerinin ölçüm istasyonu kurulması taleplerine, ölçüm süresince ot kayıp bedeli ve teminat bedeli alınması ile geri dönüşüm projesi hazırlanması şartıyla valilikçe izin verilebilecek.

Yeni düzenlemeyle endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri ile ihtisas organize sanayi bölgeleri ve serbest bölgelerin kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulan yerlerin tahsis amacı değişikliği taleplerinde istenecek bilgi ve belgeler de belirlendi.<sup>6</sup>

---

<sup>6</sup> Tarım ve Orman Bakanlığından: Mera Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32889, 3 Mayıs 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/05/20250503-5.htm>